

Kwaliteitsregister KNMvD krijgt na twee jaar aangepaste vorm

Over kwaliteit gesproken

In januari 2013 voerde de Koninklijke Nederlandse Maatschappij voor Diergeneeskunde (KNMvD) het Centraal Kwaliteitsregister Dierenartsen in. Er waren destijds in de beroepsgroep voor- maar ook felle tegenstanders. Twee jaar na invoering lijkt de kou nog niet uit de lucht, maar werkt de KNMvD onder leiding van de nieuwe voorzitter aan een aangepast register. Haalbaar, betaalbaar en onafhankelijk. Op 1 april moet het er zijn. Een update.

Om direct antwoord te geven op de vraag uit de intro: anno 2015 kent het CKRD (Centraal Kwaliteitsregister Dierenartsen), ondanks (aangekondigde) aanpassingen, nog altijd de nodige tegenstand. Sommige tegenstanders beweren zelfs dat de helft van de praktiserende KNMvD-leden het lidmaatschap uit onvrede heeft opgezegd. Desgevraagd houdt de KNMvD het op 'enkele tientallen' dierenartsen. Precieze aantallen zijn volgens de vereniging niet te noemen, omdat bij opzegging vaak meerdere factoren tegelijk een rol spelen. Hoe dan

ook; onder praktiserende dierenartsen is het ledental met bijna 10 procent teruggelopen in de afgelopen drie jaar. Opzeggers gaven volgens de KNMvD in meerderheid aan dat zij om financiële redenen opzegden.

"Het CKRD heeft ons zeker leden gekost", zegt Dirk Willink, sinds maart 2014 voorzitter van de KNMvD. Het aantal deelnemers aan het kwaliteitsregister valt hem tegen. "Het vorige bestuur ging ervan uit dat na twee jaar de helft van de beroepsgroep erin zou zitten, maar dat is duidelijk niet het geval."

De betrekkelijk nieuwe voorzitter stond niet aan de wieg van het kwaliteitsregister, maar is er wel een overtuigd

pleitbezorger van. Uit zijn eerste jaarrede voor de KNMvD van afgelopen oktober, bleek dat hij meteen begonnen is met het ophalen van de kritiek. "Beginnen met luisteren leek mij essentieel", zegt hij. "Pas als de inhoudelijke kritiek geïnventariseerd en geanalyseerd is, kun je aanpassingen voorbereiden en criticasters oproepen alsnog deel te gaan nemen."

Bezwaren

Wat zijn dan die bezwaren tegen het kwaliteitsregister? Om op die vraag een antwoord te geven, is het handig naar de ontstaansgeschiedenis van het register te kijken. In 2011 wilde de overheid kwaliteitsborging en daaraan gekoppeld een

forse reductie van antibioticagebruik in de veterinaire sector. De KNMvD wilde uiteraard wel zelf de regie houden en ontwikkelde een kwaliteitsbeleid. Het CKRD is daar een belangrijk onderdeel van.

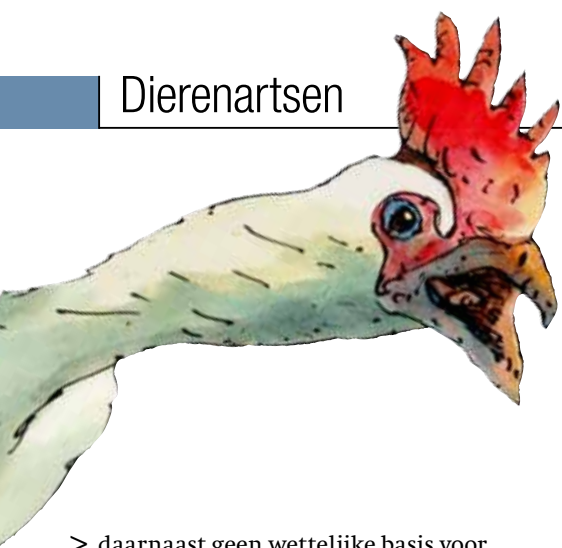
Er zijn drie uitgangspunten voor het register: nascholing, intercollegiaal overleg en richtlijnen. De geaccrediteerde nascholing is op vrijwillige basis opgenomen en er zijn richtlijnen voor veterinair handelen ontwikkeld, waaronder regels voor het voorschrijven van antibiotica. Er wordt gestreefd naar het ondersteunen en waar mogelijk standaardiseren van de sectorspecifieke registers, want er zijn inmiddels grote onderlinge verschillen voor de verschil-

lende werkvelden van dierenartsen.

Klinkt allemaal logisch, maar een en ander stuitte niettemin op verzet bij een deel van de dierenartsen. Tegenstanders van het CKRD willen hun pijnpunten wel benoemen, maar alleen anoniem. Hoe dan ook; er is zowel sprake van inhoudelijke kritiek als van kritiek op het proces. Om te beginnen is er volgens de opposanten vanuit Den Haag alleen gevraagd om reductie van antibioticagebruik, niet om een kwaliteitsregister. Een lange brief daarover aan de Tweede Kamer (25 november 2011) van staatssecretaris Bleker (Landbouw) en minister Schippers (Volksgezondheid), is niet eenduidig en daardoor voor verschillende

manieren van uitleg vatbaar. De KNMvD interpreteert de brief als een vraag te komen tot kwaliteitsborging over de gehele linie, de tegenstanders van het kwaliteitsregister interpreteren hem als eis om te komen tot verdergaande antibioticareductie. Een telefoontje van de redactie naar het ministerie van Economische Zaken (waar Landbouw onder valt) leverde over de juiste interpretatie ook geen duidelijkheid op en daarmee lijkt de bron van de verdeeldheid van twee jaar geleden toch ook te liggen bij de informatie uit Den Haag.

Maar de kritiek richt zich niet alleen op de uitleg van de wensen dan wel eisen uit Den Haag. Er is volgens de critici

> daarnaast geen wettelijke basis voor het CKRD. Bij het ontwikkelen van het CKRD zou niet met de beroepsgroep zijn overlegd. Het register zou verder erg gebruiksvriendelijk zijn en weinig rekening houden met de verschillende werkvelden. Ook zou er sprake zijn van gedwongen winkelnering; tegenstanders noemen het register een verdienmodel van de KNMvD. Zij vinden dat het vrijwillige register toch een verplichtend karakter heeft en sommigen voelden zich zelfs onder druk gezet om deel te nemen. Tot slot zou de verplichte koppeling van verschillende erkenningen aan het CKRD er alleen zijn om meer inschrijvingen in het kwaliteitsregister te kunnen noteren.

Aanpassingen

Forse kritiek dus. Desgevraagd reageert voorzitter Willink erop. Hij wijt een groot deel van de kritiek aan een valse start onder hoge politieke druk én aan misverstanden. “Wij voelden wel degelijk druk uit Den Haag om kwaliteit in de sector transparant te maken. De KNMvD nam dus de verantwoordelijkheid om een kwaliteitsbeleid te ontwikkelen. We wilden dat in drie jaar uitrollen, maar Den Haag gaf ons daarvoor maar een jaar. Tijdgebrek en daardoor te weinig samenspraak met de beroepsgroep, maakten het systeem gebruiksvriendelijk, onlogisch en bureaucratisch. Op dat punt begrijp ik de kritiek volkomen. Dat er geen wettelijke basis is voor het kwaliteitsregister, klopt formeel ook. In Nederland is er geen nascholingsverplichting, maar in heel veel andere Europese landen wel. Het lijkt me realistisch als wij ons daaraan ook gaan conformeren.”

De verenigingsvoorzitter wijst erop dat het CKRD inmiddels op een aantal punten fors is aangepast. “We gaan het registratieproces gebruiksvriendelijk en laagdrempelig maken en ervoor zorgen dat accreditatie door een onafhankelijke commissie van dierenartsen en andere stakeholders geregeld

wordt.” Dat dierenartsen in het verleden onder druk zouden zijn gezet om deel te nemen aan het kwaliteitsregister, is Willink onbekend. Hij heeft er inmiddels wel kennis van genomen dat een aantal dierenartsen zegt het zo ervaren te hebben. De verenigingsvoorzitter benadrukt dat deelname aan het CKRD niet verplicht is en niet gekoppeld is aan het lidmaatschap van de KNMvD. Hij vindt het wel jammer dat daardoor ‘het bouwen van een kwaliteitshuis’ voor de gehele beroepsgroep nu volledig voor kosten van leden van de KNMvD komt. Hij stuurt erop dat het ‘kwaliteitshuis’ in de toekomst zelfvoorzienend en financieel dus volkomen onafhankelijk van de KNMvD wordt. “Verwijzingen naar gedwongen winkelnering en verdienmodellen wil ik kunnen uitsluiten”, aldus Willink.

Praktiserend dierenarts Leo van Merwijk uit Neerijnen is niet enthousiast over het CKRD, maar is er ook geen uitgesproken tegenstander van. Ook hij betwijfelt of dit register is wat de overheid voor ogen had in 2011. “Den Haag wilde volgens mij vooral het gebruik van antibiotica reduceren, maar dat probleem speelt veel meer in de veehouderij, dan bij de gezelschapsdieren. Je kunt de werkvelden in de beroepsgroep niet over één kam scheren. Er is niet goed geluisterd naar wat gezelschapsdierenartsen willen en dat heeft veel kwaad bloed gezet.”

Bewustwording

Dierenarts Van Merwijk ziet zelf geen reden om weg te lopen bij de beroepsvereniging. Hij noemt de kritiek deels ongenueanceerd. “Maar alle ophef rond het CKRD heeft mogelijk wel geleid tot een nog grotere bewustwording van de gevaren van antibioticagebruik. Op die manier heeft het kwaliteitsregister dus toch nog positief bijgedragen aan het bereiken van het doel.”

Voorzitter Willink betreurt het dat er zo veel rumoer is ontstaan rond het kwaliteitsregister. “Het is eigenlijk

gewoon een nascholingsregister waarin dierenartsen hun ervaring tonen en zich conformeren aan richtlijnen, die ze ten onrechte soms percipiëren als wet.”

Vertrouwen

De KNMvD gaat het register in overleg met de beroepsgroep nog verder verbeteren. Willink verwacht dat de eindversie van het aangepaste CKRD op 1 april van dit jaar gereed is. “Dan moeten we een gebruiksvriendelijk systeem hebben dat dienstverlenend is aan dierenartsen. Het moet voor hen allen haalbaar en betaalbaar zijn en het is nadrukkelijk mijn bedoeling dat alle dierenartsen de voordelen van het systeem gaan ervaren. Met dat aangepaste CKRD komen we dan terug bij de beroepsgroep. In die zin is het jammer dat u mij er nu naar vraagt, want over een aantal maanden is de situatie naar mijn overtuiging totaal anders en stappen dierenartsen waarschijnlijk veel makkelijker in. Ik heb er alle vertrouwen in. Ik bekleed de rol van KNMvD-voorzitter pas kort, maar mijn medebestuurders en ik werken voortdurend hard aan het optimaliseren van het kwaliteitsregister.” <

Arts en Auto zal de ontwikkelingen rond het CKRD blijven volgen. Informatie over het kwaliteitsregister voor dierenartsen vindt u op knmvd.nl

